

ZOEKTOCHT NAAR MEER MARGE EN KANSEN VOOR BIO

De groente- en fruitsector is de voorbije jaren enorm geëvolueerd. De bedrijven werden groter en professioneler, het gamma aan producten veranderde en ook de afzetmarkten voor groenten en fruit ondergingen een gedaanteverandering. Het belangrijkste aspect blijft echter het klimaat. Klimatologische omstandigheden in ons land en in andere productiegebieden bepalen immers de omvang van het aanbod, en die is uiteindelijk sterk bepalend voor de prijs.

– Luc Vanoirbeek, adviseur Studiedienst Boerenbond

We geven in dit artikel een overzicht van het aanbod en de prijzen van diverse groenten en fruit in 2015.

Specialiteiten tomatenteelt in opmars

Bij tomaten zijn er 2 opvallende trends die zich verder doorzetten. Enerzijds kennen we de verdere groei van de zogenaamde belichte teelt in tomaten. Voor het komende seizoen groeit deze teeltwijze weer met 70%. Dit betekent dat de meeste tomatensoorten het jaar rond op een kwalitatief hoogstaande manier kunnen geteeld worden. Een tweede trend die in 2015 verder werd doorgezet, is de verschuiving van de teelt van trostomaten naar die van specialiteiten. De aanvoer van trostomaten daalde van 123 miljoen kg naar 106 miljoen kg. Het aanbod van alle specialiteiten bleef daarentegen zeer sterk verder groeien. Ook dit jaar verwachten we een sterke groei van het segment specialiteiten. Men kan zich daarbij de vraag stellen hoelang we deze trend om zich te onderscheiden kunnen voortzetten.

Over het algemeen kunnen we over 2015 spreken als een behoorlijk tomatenjaar. Toch moeten we dit ook weer nuanceren. De zwakkere prijsvorming voor tomaten in het algemeen in de periode mei-juli werd veroorzaakt door de hogere producties in Spanje en de gevolgen van de Ruslandboycot. Hier hebben vooral de producenten van vleestomaten onder geleden omdat zij daarenboven ook nog geconfronteerd werden met de concurr-

rentie vanuit Oost-Europa, waar men hogere productievolumes kende. Gelukkig was er een hittegolf in Marokko en Zuid-Europa waardoor de productie in die landen daalde en onze prijzen terug op een aanvaardbaar niveau kwamen.

Doorbraak biokomkommers

Komkommers kenden na verschillende jaren van kommer en kwel opnieuw een relatief goed jaar. De aanvoer op de VBT-veilingen steeg aanzienlijk (+39%) en ook de prijs deed het goed met een middenprijs per stuk van 0,33 euro terwijl deze middenprijs in 2014 slechts 0,24 euro bedroeg.

Deze gunstige evolutie is toe te schrijven aan een gelukkige samenloop van omstandigheden zoals een licht afgenomen areaal in Nederland, minder aanvoer vanuit Spanje en een verhoogde consumptie door de warme zomer. Hopelijk herhaalt dit zich in het komende seizoen. Opvallend is ook de voorzichtige doorbraak van de productie van biokomkommers met een aanvoer van 51.000 kg aan een middenprijs van 1,24 euro, wat viermaal de prijs van het gangbare product is.

Kwaliteit paprika levert meerwaarde

Paprikatelers hebben de voorbije jaren zwarte sneeuw gezien. In 2015 kenden deze producenten eindelijk nog eens een goed jaar. De productie nam aanzienlijk toe. Ook de prijs steeg sterk en kwam eindelijk nog eens op een acceptabel niveau. De aanvoer van rode paprika

steeg met 10% en de prijs ging met 29% omhoog. De oorzaken van deze gunstige evolutie liggen volgens ons in het licht dalende areaal in Europa en de moeilijkheden die onze collega's in het zuiden van Europa ondervinden om een kwalitatief sterk product af te leveren. Het volgehouden kwaliteitsbeleid van de Vlaamse producenten levert hier duidelijk een meerwaarde op.

Goed prei-jaar

Eindelijk nog eens een goed prei-jaar. REO Veiling is de sterkste speler in dit product. Deze veiling zag de omzet van prei in 2015 verdubbelen van 14 miljoen euro naar 28 miljoen euro. Dit had vooral te maken met een verdubbeling van de middenprijs van 0,23 euro naar 0,42 euro, maar ook het aanbod van prei steeg met 9% naar 65 miljoen kg.

Voorspellingen maken over de marktontwikkelingen van prei is moeilijk omdat het verbruik van deze teelt zeer afhankelijk is van de weersomstandigheden. Koude winters jagen het verbruik omhoog, terwijl in mildere winters het verbruik duidelijk daalt.

Sterke concurrentie in slateelt

Kropsla kende een daling van bijna 10% in de aanvoer. De prijs reageerde hier slechts gedeeltelijk op met een stijging van 0,012 euro per krop. De teelt van kropsla staat al jaren onder druk door de sterke concurrentie op dit vlak vanuit andere landen. Deze concurrentie zal de komende jaren zeker niet verminderen. Meer en meer stellen we vast dat kropsla

herleid wordt tot een basisproduct waar de concurrentie enkel speelt door het aanbieden aan zeer scherpe prijzen. Door de kostenstructuur van onze bedrijven zullen wij deze strijd moeilijk kunnen winnen. De oplossing zal volgens ons moeten worden gezocht in verdere diversificatie van producten om betere prijzen te realiseren en in het verder verbeteren van de productiemethode om de kosten te drukken.

Witloofverbruik stimuleren

De economische basiswet van vraag en aanbod ging in 2015 volledig op in de sector van de witloofteelt. Door de internationaal verlaagde wortelproductie kwam er ruimte op de markt. Dit had een duidelijk effect op de prijsvorming. De productie daalde met 5 miljoen kg tot

Slecht jaar voor bloemkool en selder

In tegenstelling tot de algemene positieve trend in de groenten in 2015 hadden de telers van bloemkolen en selder in de vollegrond te maken met een zeer slecht jaar. De middenprijs van witte selder in de vollegrond daalde met 30% terwijl het aanbod tevens daalde met 2%. De prijs van de serreteelt van groene selder steeg met 15% met een dalende aanvoer van 6,5%.

.....
Klimatologische omstandigheden bepalen de omvang van het aanbod en dus ook de prijs.

De groente- en fruitsector is de voorbije jaren enorm geëvolueerd. De bedrijven werden groter en professioneler, het gamma aan producten veranderde en ook de afzetmarkten voor groenten en fruit ondergingen een gedaanteverandering.

41,6 miljoen kg in 2015 in vergelijking met 2014. De middenprijs steeg daardoor eindelijk weer tot boven 1 euro, wat een stijging inhoudt van 23%. Dit betekent echter geen garantie op blijvend succes. Witloof blijft jammer genoeg een moeilijk te verkopen product. We zullen dus moeten blijven zoeken naar manieren om het verbruik van witloof bij de diverse doelgroepen te verhogen. Werken aan een constante, hoge kwaliteit gekoppeld aan creatieve manieren van aanbieden zijn hierbij cruciaal.

De prijs voor bloemkolen uit de vollegrond daalde met 17% terwijl de prijs van de beschermde teelt steeg met 6%. Waarschijnlijk hebben deze evoluties te maken met de invoer van goedkoop buitenlands product, maar de vraag naar de toekomst van vollegrondsteelten van groenten voor de versmarkt blijft meer dan ooit aan de orde als we deze cijfers zien.

Biofruit scoort

Appelen De teelt van appelen blijft moeilijk. Door de wereldwijde concurrentie op

een steeds kleiner wordende markt staat de prijs van appelen al verschillende jaren zeer sterk onder druk. In 2015 was dit niet anders. Door de stijgende aanvoer (+18,28%), en vooral door de verstoorde Europese handel ten gevolge van het Russisch embargo, daalde de gemiddelde appelprijs met 13% in vergelijking met 2014. De middenprijs voor appelen kwam voor 2015 uit op 0,30 euro/kg. Natuurlijk moeten we er rekening mee houden dat in deze prijs alles (ook schilappel en *rebut*) mee verrekend wordt waardoor we kunnen zeggen dat de middenprijs voor tafelfruit iets hoger mag worden ingeschat. Positieve uitschieters bij de appelen zijn de zomerappelen en de nieuwe(re) variëteiten zoals Belgica (middenprijs 0,544 euro) en Delbare Estival (0,536 euro). Wanneer men ook rekening houdt met de geringe bewaarkosten die gekoppeld zijn aan deze variëteiten kan men wel spreken van een betere rentabiliteit voor deze telten. Kanzi scoort goed met 0,598 euro met een stijgende aanvoer die in 2015 4,3 miljoen kg bedroeg.

Maar ook in de appelteelt stellen we vast dat de bio-appelen het uitstekend doen. Het aanbod is eerder beperkt (727.910 kg) maar de prijs van 1,033 euro/kg ligt driemaal hoger dan het gemiddelde. De keuze om biofruit te telen is voor telers dan ook zeker meer dan het overwegen waard.

Peren De Belgische perenteelt kende in 2015 een zeer behoorlijk jaar. De aanvoer daalde met 14% ten opzichte van de topogst van 2014. De prijs steeg evenwel met 18% om af te kloppen op een gemiddelde van 0,524 euro/kg, wat zeker niet slecht te noemen valt. We moeten immers rekening blijven houden met de in 2014 weggevallen Russische markt en het wegvallen van de hype van sympathie die toen ontstond. Ook hier stellen we vast dat de consument duidelijk meer wil betalen voor iets nieuws. Sweet Sensation realiseert een middenprijs van 0,717 euro voor een substantieel kwantum van 2 miljoen kg en Corina 0,703 euro voor 873.667 kg. In de perenteelt is het eveneens duidelijk dat er vraag is naar bioproduct. Het aanbod verdubbelde in 2015 ten opzichte van 2014, maar de prijs steeg verder tot 1,231 euro/kg! ■